

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 10. szám

Kedd

Cluj-Kolozsvár, 1932 június 29

Kegyelmes

kormányzó urak, nagyméltóságú miniszterek. Az interimár bizottságok kinevezése óta napról-napra halljuk a panaszkodásokat, sérelmeket a kisebbség részéről, hogy a kormány nemcsak mostohán és méltánytalanul bánt el velünk ezeknél a kinevezéseknél, hanem egyenesen sutba dobta minden ezzel kapcsolatos jogainkat. Legelőször itt Kolozsvárt hangzott fel ez a panaszkodás, mert itt is csak két időközi tagsággal méltóztattak megajándékozni minket, akik végeredményben mégis csak legalább 60 százalékat képviseljük a város lakosságának s így legalább hat tanácsosi hely illetett volna meg a kinevezések során. Ugyanilyen elbánásról kaptunk hírt a tőzszyökeres székely vármegyék városaiából és községeiből is. És ugyanilyen hírt kapunk ma Dicsőszentmártonból.

Nagyméltóságú miniszter urak, kegyelmes uraink! Mi nekünk mindig azt hirdették, hogy a város ügyeibe nem szabad bevinni a politikát. A város érdekei túllépnek a politika határain, sokkal közelebbi és sokkal kézenfekvőbb érdekek fűződnek a város ügyeinek vezetéséhez, semhogy azoknak az intézését csupán a politikai párt szemüvegén át nézzük. Magasztosan szép, felemelő elv, dicsérendő tisztelete a köznek és hálás megbecsülése a közös otthonnak. Mindez természetesen azt jelenti köznyelven, úgy-e bár, hogy a város-politika nem közjogi politika, nem egyenlő a sok ellentéttel teleszótt mindennapi állampolitikával, hanem valami sokkal elsőrangúbb, felsőbb-ségesebb valami. Ezt hallottuk éveken át, hallottuk önkéntől is annak idején és most mégis — a legszűkebb látókörű pártpolitikát vitték be az interimár bizottságok kinevezésébe.

Kegyelmes uraink! Ha így kezdődik az önök méltányos és igazságos politikája, amelyet választási manifesztumukban is hangoztatunk, vajjon hogy fog folytatódni? Hová fog vezetni? Vasárnapi kiáltványuk szerint az összes polgárok lelki megelégedésére igazságos és egyenlő jogokat és elbánást hirdetnek. Az eddigi intézkedéseik nem ezt mutatják. Sem igazságot, sem egyenlőséget nem találunk ezekben a kinevezésekben. Lássuk hát végre azt az igazságos és méltányos politikát, a sokszor és sokszor hangoztatott egyenlőséget.

Hindenburg közbelépett a német béke megóvása érdekében

Rövidesen kikiáltják a bajor királyságot

BERLIN. Hindenburg közvetítéset végez a birodalmi kormány és a bajorok között. A közvetítés eredménye az lett, hogy a birodalmi kormány lemondott arról a szándékáról, hogy megnyirbálja a délnémetek jogait.

BERLIN. A londoni Daily Express tudósítója felkereste vasárnap folyamán a Berlinben tartózkodó bajor vezetőpolitikust, dr. Heimot. Az újságíró érdeklődött a bajor-német viszonyokról. Dr. Heim ezzel kapcsolatban a következőket jelentette ki: A weimari alkotmány már halott, a bajor nép állandóan demokratikus gondolkodású volt és ezért nem engedheti meg egyes politikai törekvések rákényszerítését.

Mindössze egy pár nap választja el attól Bajorországot, hogy kikiáltás a bajor királyságot, amelynek trónjára Ruprecht herceget hívják meg.

Heim dr. kihangsúlyozta, hogy ez nem azt jelenti, mintha Bajorország véglegesen elszakadna a német birodalomtól, hanem tisztán utal a kormány alapokra helyezi magát, mindazonáltal szerves összefüggésben fog állni a birodalommal. Ez az elhatározásuk mintegy bizonyíték a bajor nép politikai érettségéről és parlamentáris gondolkodásáról. Dr. Heim szerint a bajor törvényhozó ház két kamarás lesz.

Bűnvádi feljelentést akar tenni az ellenzék a választások körüli szabálytalanságok miatt

A román politikai élet hullámai egyre dagadnak. A választási harcok egy pillanatra sem csöndesültek le, sőt egyre élesebbé s még személyre való tekintet nélkül egyre mérgeesebbé válik a helyzet. Nem egyszer egészen vére megy a dolog. Ebben a szélesen hőmpolygó választási áradatban a legújabb események a következők:

Feljelentés a vádtanácsi dekrétum kihirdetése ügyében

BUCURESTI. Az ellenzék közös választási irodája tegnap esti ülésén elhatározta, hogy feljelentést tesz a Monitorul Oficial igazgatója ellen a választást elrendelő királyi dekrétum antedatálása miatt. A panaszíroda foglalkozott Máramaros megye prefektusának egvik körrendeletével, amelyet a választások szabadságába ütközönek tekintett.

Semmi az egész, csak egy kis nézeteltérés

BUCURESTI. A Dreptatea választva Trancu Iasinak az Universul tegnapi számában megjelent levelére, amelyben meghívja az uralkodót a néppárt július 3-iki gyűlésére, a Dreptatea megállapítja, hogy az ellenzéki pártok nagyon meg-

ijedtek, látva a nemzeti-parasztpárt óriási erejét és ijedtségükben azt sem tudják, mit tesznek. Az egész országban mélyen elítélik Trancu Iasi magatartását és ép így a Viitorul is, mert a király személyét a liberálisok is be akarják vonni a választási harcaikba.

Ami pedig Jorgát illeti, — írja a Dreptatea, — a Neamul Romănescben a restaurációról irt elmélkedései szintén hisztériás tünetek-re vallanak.

Goga meg van elégedve

BUCURESTI. Goga Octavian tegnap kihallgatáson volt a királynál. Az audiencia után kijelentette egy újságírónak, hogy nem panaszkodni ment a királyhoz, hanem közölni kívánta az ország politikai életében a legutolsó két hét alatt beállott változásokról az impreszióit. Goga nagyon meg van elégedve az audiencia lefolyásával és optimista a választások kimenetelét illetően is.

Averescu beszámolója

BUCURESTI. Averescu marsall tegnap pártja bizottsági ülésén beszámolót tartott a néppárt választási kilátásairól és ezután politikai taktikájáról.

Vajdát és Maniut holnap ünnepélyesen fogadják Kolozsváron

CLUJ-KOLOZSVÁR. A bukaresti események és a sűrűn tartott minisztertanácsok miatt az eredeti tervtől eltérően, Vajda Sándor miniszterelnök és Maniu Gyula csak holnap, szerdán reggel érkeznek Kolozsvárra a 8 óra 40 perces gyorsvonattal.

Vajda és Maniu tiszteletére a lelkes hangulatnak megfelelő nagyszabású ünnepélyes fogadtatás készül. A pályaudvarra a nemzeti-parasztpárt nagy tömegeinek az élén Popovici Mihály és dr. Hatieganu Emil miniszterek, az erdélyi tartományi igazgatóság nevében dr. Hodor Victor vezérigazgató, Kolozs megye és Kolozsvár város nevében dr. Dan Liviu megyei prefektus és Deleu polgármester tartanak üdvözlő beszédeket. A miniszterelnök csak egy napra érkezik haza családjához. Maniu Gyula azonban valószínűleg több napi erdélyi tartózkodásra jön vissza. Popovici Mihály már ma délelőtt megérkezett s továbbra is Vajda miniszterelnök vendégszeretetét élvezi.

A nemzeti-parasztpárt választási listáit a végrehajtó bizottság ma délelőtt kiegészítette, de az erre vonatkozó megállapodások még nem véglegesek s így a bizottság még nem döntött a jelöltek száma és a teljes névsora tekintetében. Mihelyt a végleges listákat összeállítják, Popovici Mihály és Hatieganu Emil miniszterek vezetésével megkezdődik a párt vidéki propaganda körutja.

STERE IS MEGNYUGODOTT

BUCURESTI. Stere a Dimineata tudósítójának kijelentette, hogy a választások kiírásának alkotmányos volta iránt kétségei vannak, azonban teljesen osztja a kormány álláspontját, mely szerint a Jorgák által felosztott községi és megyei tanácsok választott tagjai szavazati joggal bírnak.

Ezzel a kérdéssel foglalkozott egyébként a tegnapi minisztertanács is és ennek alapján a belügy-miniszter megtette az intézkedéseket, hogy a választási irodák kiszolgáltassák a volt megyei és községi tanácsosoknak a szenátorválasztásra jogosító szavazólapokat.

A KIRÁLY A SZÉLSŐSÉGES PÁRTOK ELLEN ERŐS KÜZDELMET ŐHAJT

BUCURESTI. II. Károly király kifejezést adott egy ellenzéki párt előtt ama kívánságának, hogy a romániai polgárok teljes erővel küzdenek az anarchohisztikus, felforgató szélsőséges pártok ellen.

EGY GYERMEK TRAGÉDIÁJA

BÉCS. Tegnap Csehszlovákiában egy gyermek hulláját halászták ki a Dunából. Megállapították, hogy a kis fiú azonos a Bécsben nemrég eltűnt Rudolf Brosch-al. A fiúcska csizmadia akart lenni, apja azonban arra kényszerítette, hogy ne ipart tanuljon, hanem olyan munkát végezzen, amivel pénzt szerez. Egy alkalommal pedig azt mondta a törekvő fiúnak, mintsem mesterséget tanulj, inkább dobd magad a Dunába. A fiúcska nagyon szívére vette apja tanácsát s valóban a Dunába vetette magát. A Duna hullámai aztán Csehországba sodorták a szerencsétlen gyereket.

Közgazdaság

A király a mezőgazdasági kiállításon. A király ma délután részt vesz a ploestii mezőgazdasági kiállítás megnyitóján. Kíséretében lesznek Voicu Nitescu földművelésügyi miniszter, Serban és Ghelmegeanu alminiszterek.

Emelkednek a bankbetétek. A fővárosban továbbra is folytatódik a bankbetétek emelkedése. Az elmúlt héten 100 millió lejmel emelkedett a bukaresti bankok betétállománya. A vidéki bankoknál is emelkedő a tendencia.

Románia külkereskedelmi mérlege — aktív. A statisztikai hivatal megállapítása szerint az év első négy hónapjában Románia külkereskedelmi mérlege 1 milliárd 400 millióval aktív volt.

A Magyar Nemzeti Bank leszállította a bankkamatlábát. A Magyar Nemzeti Bank igazgatósága közleményt adott ki, melyben közli, hogy július 1-étől kezdődőleg a bankkamatlábát 6 százalékról 5 százalékra szállítja le.

RÁDIÓ

KEDD, JUNIUS 28.

BUCURESTI. 18: Vegyes hangverseny. 19:10: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20:40: Gramofon. 21: Rádiózenekar. 21:30: Előadás. 21:45: Énekhangverseny.

BUDAPEST. 18: Thuri Lajos novellát olvas fel. 19: Postászenekari hangverseny. 20:15: Előadás. 20:45: Kovács Dezső hangversenye. 21:20: Siklós Albert előadása a magyar táncról. 22:50: Vigjáték-előadás a Studióból. Utána: Toll Árpád cigányzenekara. 1: Kvariet.

SZERDA, JUNIUS 29.

BUCURESTI. 15: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Vegyes hangverseny. 19:10: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20:40: Énekhangverseny. 21: Csillóhangverseny. 21:30: Előadás. 21:40: Nadia Chepab zongorázik. 22:15: Alex Theodorescu hegedűhangversenye. 23: Jazz-zene.

BUDAPEST. 11: Hírek. 13:15: Görög-katolikus istentisztelet. Utána hírek, majd Berend szalonzenekar. 16: Gramofon. 17:30: Ifjúsági előadás. 18: Magyar népdalok. 20: Bodán Margit magyar népdalokat énekel. 21: Előadás. 21:30: Az operett fejlődése. 23: Mándits-szalonzenekar. Utána Sovánka Nándor cigányzenekara.

BÉCS. 12:50: Szimfonikus hangverseny. 14:40: Massenet operája gramofonon. 17:45: Haydn-vonósnégyesek. 19:15: Táncczene. 23:05: Maria Olcsévszka dalokat énekel.

Hatieganu rendőrkezes és dr. Cseke közjegyzőhelyettes megcáfolták

a dolgozók listájának benyújtását, valamint a dr. Cseke Vince retartóztatási parancsát

CLUJ-KOLOZSVÁR. A dolgozók blokkja választási listájával kapcsolatosan a legkülönbözőbb híradások jelentek meg egyes kolozsvári sajtóorgániumokban. Ezek szerint állítólag az történt, hogy a kolozsvári kommunisták dr. Nestor Laurentiu királyi közjegyző Str. Regina Maria (Deák Ferenc-ucca) 3. számú irodájában, ahol dr. Cseke Vince, mint kir. közjegyzőhelyettes működik, már hitelesítették a dolgozók blokkja jelölő listáját s ezután dr. Cseke megjelent dr. Andrei törvényszéki elnöknel, akivel titkos megbeszéléseket folytatott. A különböző híradásokkal kapcsolatban a „Jeszt” munkatársa

ma délelőtt kérdést intézett Hatieganu Simon rendőrkezeshez és dr. Cseke közjegyzőhelyetteshez a valódi tényállás megállapítása céljából.

Hatieganu rendőrkezes és dr. Cseke közjegyzőhelyettes kérdéseinkre határozottan megcáfolták, hogy Nestor közjegyző irodájában a dolgozók listáját hitelesítették, valamint azt is, hogy a rendőrség dr. Cseke ellen elővezetési parancsot adott volna ki s a közjegyzőhelyettest a rendőrségre elő akarták volna vezetni. A dolgozók blokkja ügyéről ilyenformában közölt hírek tehát nem felelnek meg a valóságnak.

Még mindig nem történt komolyabb közeledés a lausannei konferencián

Anglia nem fogadja el a Hoover-tervet

LONDON. Az angol minisztertanács tegnap este tárgyalta Hoover leszerelési javaslatát.

Az angol sajtó nem titkolja, hogy a minisztertanács nem fogadta el a Hoover-féle leszerelési tervet, mert annak egyetlen pontja sem szolgálja Anglia ügyét.

Franciaország kész segíteni Ausztriát, ha lemond az anchlussról

LAUSANNE. Herriot francia miniszterelnök elvben hozzájárult ahhoz, hogy Franciaország részt vegyen Ausztria pénzügyi taloraállításának munkájában. Herriot azt kívánja ezért Ausztriától, hogy végleg lemondjon Németországhoz való csatlakozási szándékáról.

Még kell szüntetni a jóvátételi fizetéseket

LAUSANNE. A német és francia delegátusok vezetői tegnap a késő esti órákig tanácskoztak. Von Pappen birodalmi kancellár a tanácskozások folyamán rámutatott azokra a nehézségekre, mellyel a leszerelési konferenciának meg kell küzdenie.

Von Pappen kijelentette, hogy még kell szüntetni a jóvátételi

fizetéseket és hozzá kell fogni Európa ujjaépítő munkájához.

Herriot francia miniszterelnök a német birodalmi kancellár beszédére igen tapintatos választ adott. Kijelentése szerint a jóvátételi konferencia egy lépéssel sem hozta közelebb a német-francia megértés ügyét.

A tanácskozásokat szerdán folytatják.

Németország új ajánlatot tett a jóvátételi konferencián

GENF. A Morning Post jelentése szerint a nagyhatalmak képviselői hűvösen fogadták Franciaország bejelentését, hogy a jóvátételek fejében zálogosítsák el a német államvasutakat, mint természetbeni fizetéseket Franciaország javára. Ezzel szemben nagy jóakarattal fogadták a németek kompenzációs javaslatát, amely így szól:

1. Általános valuta-stabilizáció.
2. A deviza valuták korlátozásának megszüntetése.
3. Az árucikkek árszínvonalának összeegyeztetése a nyersanyagok árával.
4. A külkereskedelmi korlátozások eltörlése.
5. A vámtarifák általános revíziója.

Tárgyalás előtt a bánffy-hunyadi banditák ügye

CLUJ-KOLOZSVÁR. A hírhedt bánffy-hunyadi banditák ügyében ma délután már tárgyalást tart a törvényszék harmadik szekciója. Annak idején megdöbbenéssel vette mindenki tudomásul a bánffy-hunyadi banditák éjszakai autórablását, amelynek ügyében a csendőrség erőyes nyomozást indított Gheoroviei kolozsvári őrnagy vezetésével. Hamarosan sikerült is a veszedelmes utonállók összefogdosni az egeresi és mákófalvi erdőkben. A további vizsgálat folyamán aztán kiderült, hogy valamennyinek a karján halálfejes tetoválás volt. Ezenkívül kémét, gazdasszonyt és pénzhamisítógépet tartottak a rongyos munkanélküli legények. A május elseji piros lobogó is a banda társvezetője, Nyilas keze által került a nagyposta tetejére. Azután, az autórablással

majdnem egyidejűleg a vasuti petróleum-lerakatokból vitt Osacici fővezérük el 3—400 liter nyersolajat. És ezenkívül néhány kisebb-méretű lopás is fűződik a banda hírnevéhez. Összesen tizenhatan voltak. Valamennyit elfogta az eredményesen nyomozó csendőrség és átadta az ügyészségnek. Ma délután már a törvényszékre kerül az ügy, melyben a harmadik szekció bírósága van hivatva a tárgyalást lefolytatni és az utonállók felett ítélni.

EGYSÉGES MUNKÁSFONT KÉSZÜL

BUCURESTI. A független szocialista párt választási manifesztumot adott ki, az egész munkásság egységes frontjának szükségét hangsúlyozva.

SZÍNHÁZ

A Vigszínháznál mindenki sztár — mondja Makay Margit és Törzs Jenő

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári Magyar Színháznak nagy eseménye van. Két este Európa legjobb színházi emulátora, a budapesti Vigszínház teljes gárdája vendégszerepel.

A Vigszínház tegnap esti bemutatójában a kolozsvári közönség zúfolásig megtöltötte a széksorokat. Egyik lelkes színházi habitué erre az utóbbi időben ritka látványra így sóhajtott:

— Bár csak ilyen vig lett volna az egész szezon!

A közönség soraiban ott láttuk Kolozsvár társadalmának minden rétegét. Igazi ünnepe volt a magyar színjátszásnak.

Amint a függöny felgördült, megjelentek a Vigszínház rokonzeneszerzői: Makay Margit, Tassy Mária, Törzs Jenő, Rajnai Gábor, a közönség minden réteg tapsolt lelkesen. Így tartott ez az ünnepi egész előadás alatt.

Egyik felvonásközben felkerestük a színpadon Makay Margitot, a Vigszínház kiváló művésznőjét, akivel azzal fogadtunk, hogy nagyon fáradt, este 8 órakor érkeztek meg az állomásról egyenesen a színházhoz hajtatnak, hogy 9 órakor már a színpadon lehessenek.

— Nagyon, nagyon boldog vagyok — mondja lelkesülten Makay Margit, — hogy a híres kolozsvári közönség előtt először játszhatom.

— Tervei?

— Terveim? Egyelőre pihenni. Olyan eseményekben gazdag szezon után, mint az ideje volt, mind vágyom az, hogy egy kissé pihenhessek.

— Sztár-kérdés?

A Vigszínháznál mindenki sztár, semmiféle kiváltságot nem élvezünk. A sztárgázi pedig ma már múltté — fejezi be közvetlen szavait Makay Margit.

Ezután Törzs Jenőt, a magyar színjátszás egyik legfőbb erősségét kerestük fel. Megkértük, mondjon valamit kolozsvári impresszióiról.

— Impresszióim a legkedvezőbbek — mondja a pestiek kedvelt művésze. — Turnénk alatt mindenütt a legbarátságosabb fogadtatásra találtunk és mindenütt zúfoló nézőterek előtt hatalmas sikeret könyveltünk el.

— Kolozsváron legutóbb 1912-ben játszottam, amikor még kezdő színész voltam. Akkor a Sasfőknél volt igen szép sikerem.

— A hangosfilm semmiféle változtatásban nem konkurrál a színházzal. A film, amelyik a művész reprodukciója, előnyére szolgál a színháznak: közelebb hozza a közönséget az eredeti művészethez.

— A sztár-kérdés idejét múlt, ma már kezd elveszíteni jelentőségét. Ahol kizárólag jó színészek vannak, ott nincsen sztár.

— Falusi betörő. Aranyospolyánból jelenti a csendőrség: Tegnapelőtt éjjel ismeretlen tettes hatolt be Florea Alexa Trenis községi lakos házába, akitől egy rend ruhát lopott el. A tolvajt a csendőrség üldözőbe vette és hamarosan el is fogták. Megállapítást nyert, hogy a lopás elkövetője Hilia Jonel, szilágymegyei lakos.

szám.
L. évfolyam, 10. szám.
Z
ndenk
Maka
Jenő
kolozsv
y esem
legjoh
esti Vi
légszer
ti bem
közöns
zéksor
habitu
ka, lá
ett, voln
t láttu
minde
magya
ördült
rokon
Margi
Rajna
n réteg
tt ez a
tt.
Felkeres
rgitof,
őjét, ak
yon fá
k meg é
színház
kor má
ldog va
a Maka
lozsvár
zhatom
nihen
du sze
minde
é pihen
ki sztár
n élve
a már
len szá
magyar
rösségé
mondjon
szóiról
edvezőb
kedvelt
minde
fogadta
itt zsu
as sike
1912
g kezdő
fiókhan
féle vák
a szín
művészel
zolgál a
ta a kö
ethez.
t multa
lentősé
zínészek
spolyán
Tegnap
s hatoll
zséj la
d ruhát
ndőrség
an el is
hogy a
nel, szí

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Junius 29 szerda. Róm. kath.
Péter és Pál. Görög. Peter
és Pál. Prot. Péter és Pál. Izr. 25. Szivan.

Jóestét!

Vigszínházak vig esete. Egy kolozsvári ujság ismert színházi kritikusa a Vigszínház tegnapi előadása után Törzs Jenőhöz ment interjúért.

— Szabad kérdeznem, melyik lapnak kér interjút? — A Jóestét-nek? — kérdezte Törzs Jenő.

— Nem, kérem...

— Nem? Akkor Jóéjszaka!

Goga Octavian, akit parthibei hűtlennél elhagytak, egyórás kihallgatáson volt a királynál. A kihallgatás eredményével Goga, — mint azt az ujságírók közölte — nagyon megvan elégedve. Vajjon a király is ugyanezt mondhatta?

Nem értem...

— Drága angyal... gyönyörű az arca... szép a lába... habfehér a keze... menjünk a fa alá.

— Nem értem.

— Olyan az illata, hogy egészen meg-részezülttem tőle...

— Nem értem.

— Ne kinózzon tovább, hiszen ére-hetné forró szerelmemet...

— Nem értem.

— Drágám, a szívem, lelkem, egész magyonom a magáé...

— Kezdem érteni...

— Időjárás. A budapesti meteorológiai intézet időjárás jelentése szerint lassu melegedés s a szél gyengülése várható.

— Inspekciós gyógyszertárak. Dr. Kohn Főté, Somlea Ferenc Jó-zsef-ut, Dr. Cseresznyés Kossuth Lajos-utca.

— A Jóestét legközelebbi száma a holnapi ünnep miatt esütörtök délután jelenik meg.

— Püspöki vizsgálat. Dr. Boros György, unitárius püspök a napokban folytatja szokásos vizsgálati körutját. Ezuttal Abrudbánya és Verespatak egyházközségeit fogja meglátogatni. Kisérteben lesznek Lőrinczi Dénes aranyostordai esperes, Ürmösi József püspöki titkár és Árkosi Tamás egyházközségi jegyző.

— Véndiák találkozó. Folyó hó 29-én, szerdán délután a református kollégiumban a 10, 20, 30, 40 és 50 évvel ezelőtt érettségizett öreg diákok találkozó tartanak. A találkozó alkalmából délután 7 órai kezdettel hangversenyt rendeznek, amelyen szerepelni fognak a kolozsvári szalonzenekar, Járosi Andor, Kerekes Ilona színművész, Szilágyi Erzsébet.

— Ma este az Eperjes-uccai szavazók gyűléseznek. Ma, kedden este 8 órakor a Magyar Párt központi tagozata Főté 9. szám alatti helyiségében az Eperjes-uccai szavazópolgárok részvételével választási gyűlést tart.

— Országos dalosverseny Magyarországon. A magyarországi Dalosszövetség vasárnap tartotta dalosversenyét 800 dalos részvételével.

Arzén mérgezésben haltak meg a segesvári kórházban kiszzenvedett tanárnő és anyja

SIGISOARA. Tegnapelőtti számunkban jelentettük már, hogy milyen titokzatos körülmények között szenvedett ki Pap Poliscant erzsébetvárosi tanárnő és anyja a segesvári kórházban. A segesvári rendőrség nyomozása most lerántotta a leplet erről a titokzatos ügyről. Az orvosi vizsgálat a holttestek exhumálása alkalmával nagymennyiségű arzénmérget talált a kiszzenvedett emberekben. A nyomozás számai ezután Erzsébetváros felé

vezettek, ahol letartóztattak egy Almasan Eugenia nevű nőt, aki közeli összeköttetésben állott az áldozatokkal. A kihallgatás kapcsán bevallotta, hogy ő mérgezte meg Papékat. A mérgezés okáról nem nyilatkozott, sem pedig arról, hogy honnan szerezte a mérget. A feltevések szerint azért követte el a gyilkosságot, hogy minél hamarabb jusson hozzá az örökséghez, amelynek várományosa ő volt.

Eltűnt az ideggyógyintézetből egy beteg

CLUJ-KOLOZSVÁR. Szabados Lőrinc ma délelőtt jelentést tett a rendőrségen, hogy huga, Aldeané, született Szabados Erzsébet a múlt

éjszaka nyomtalanul eltűnt a klinika ideggyógyászati osztályáról és azóta még nem került elő. A rendőrség megindította a nyomozást.

A kis Palkó szomorú eperszedése

Tegnap délután az egyik sétatéri palotából apró gyermekse-reg indult el játszani a parkba, majd elhatározták, hogy a Regina Maria leányintézet kertjében levő eperfát fogják meglátogatni. Gondolatukat tett követte s pár perc múlva az intézet magas kőfalaira felmászva szedték az édes fái-epret. Egyszer csak megjelent aztán a láthatáron seprűvel kezében az intézet szolgálja, mire a fiúk leugráltak és elmenekültek. Csak egy nem vette észre a harcias szolgát, egy bankigazgató 9 éves kislánya, Palkó. Ő még mindig nyugodtan, mit sem sejtve húzta magához a tömött ágakat, mikor a szolgálja seprűjével a fejére ütött s szegény kis Palkó azonnal lezuhant a három méter magas falról a járdára. Összetörte az egész arcát s a vér azonnal ellepte, a szája megdagadt s ottmaradt eszméletlenül elterülve az aszfalton. Kis barátai, akik távolról szemléltek a történeteket, azonnal hozzásiettek, majd önmaguk orvosért futottak és hazavitték. Az intézet szolgálja ellen a kis fiu szülei megtették a feljelentést.

— A zsuki löverseny sebesültje. Márton Géza 21 éves Monostori-ut 82. szám alatti lakó diák vasárnap este éppen az alsózsuki löverseny-ről tért haza kerékpáron, mikor egy Kolozsvár felé rohanó autó elütötte és kidobta az uttestről. A szerencsétlen fiatalembernek a bal karján csontrepedést állapított meg a kezelő orvos. Azonkívül még a tüdején szenvedett könnyebb zúzódásokat.

— Kolozsvár város tanácsulése. Ma délelőtt tartotta az új időközi bizottság a városháza tanácstermében második teljes ülését Deleu polgármester elnökletével. A tanácsulás a rendes folvó ügyeket tárgyalta.

— 250-ik útjára indult a Zepnelin. Berlinből jelentik: A Graf Zepelin léghajó ma reggel kilenc órakor 250-ik útjára indult harminchat utassal. Az utazás 8 órát tart.

A Magyarország körüli kerékpárversenyre megérkeztek az olasz, lengyel, orosz, német, francia jugoszláv versenyzők. Ma este a Millenáris pályán tartandó verseny keretében mutatkoznak be a közönségnek.

Leszállították a büntetését.

A második fórum ma tárgyalta Szász Rezső, kolozsvári illetőségű iparos bűnügyét, aki tíz lopás és betörés vádjával került a bíróság elé. A törvényszék az első alkalommal 18 hónapi elzárásra ítélte. Az ítéletábla mai tárgyalásán a védelmét Zamfir Saragea dr. látta el. Védőbeszédében minden elfogadható mentőkörményt felhozott a vádlott mentésére. A bíróság Szász Rezső büntetését egy és fél évről egy évre szállította le.

Könyvet vezetett lopásairól.

Debrecenben hosszú idő óta feltűnően sok volt a fehérneműlopás. Tegnap a rendőrség egy újabb lopással kapcsolatban őrizetbe vette Kerékgyártó Mihály 29 éves foglalkozás nélküli fiatalembert. Kerékgyártó könyvet vezetett a lopásairól, hogy kétszer ne zsákmányoljon ugyanazon a helyen. A zsákmányon vidéki vásárokon adott tul. A detektívek Kerékgyártó lakásán a lopott fehérneműket rengeteg tömegét találták felhalmozva.

— Leleplezték a dobokai hősök emlékművét. Megható ünnepségek keretében avatták fel Doboka községben a háboruban elesett hősök emlékművét. Az impozáns emlékművet Doboka község egyszerű földműves lakosai egy régi történelmi nevezetességű kastély romjaiból emelték és meglepő képességgel ékesítették fel, bele-vevve az elesett dobokai hősök neveit. Az ünnepélyes leleplezésnél Kolozsvármegye képviselőjében dr. Dan Liviu prefektus jelent meg, aki az érdekes emlékművet a vármegye részére átvette. Az ünnepségen dr. Hatieganu Emil miniszter és dr. Hatieganu Gyula egyetemi tanár is résztvettek.

— Monte-Carlo gyásza. A napokban Monte-Carloban meghalt Sir Harry Livesey 72 éves milliomos, aki állandó vendége volt a roulettasztalnak. Állandó lakhelye „Jeanette” nevű yachtján volt, mely több évvel ezelőtt kötött ki a várossal szemben levő parton. El is nevezték a yachtot az örök pihenő yachtjának. A yacht személyzete állandóan a legelőkelőbb tengerészekből állott. E yacht fenntartása gazdájának évente több mint 20 milliójába került. A milliomos jövédalma Dél-Amerikából származott, hol vasutépítő vállalkozása igen jól sikerült.

Mi történt?

Szomorú csend mindenütt. Csak az eső hull lassan, könyörtelenül fedetlen fejünkre, mint a nyomor. Ilyen az élet manapság. Minden esemény, minden érdekesség abban merül ki, hogy a nincs szörnyű hiénája beleharap az éhezők szívébe. Sohasem téveszti el a célt. Örökké szívet talál és abból a véres kis húsdarabból kicsordul a láthatatlan, de rettenetesen fájdalmas fekete vér.

Ilyen keserves megállapításokkal indultam tegnap délután a periferiák felé összeszedni a napi keserves eseményeket.

Hogy mi történt? ... Esett az eső és a sárlé egyelőre bemelegszkedett lyukas cipőmbé. És ugyanígy tett sokezer emberrel is.

Első és utolsó állomásom a Pata-ucca környéki cigánytelep volt, derékig érő házakkal és másfél méteres szélességű uccákkal. A korhadtt zsinidelyek között pedig szünet nélkül, véghetetlen egykedvűséggel csurgott be az eső. A barna, szaporra lakók egy eprő, alacsony szobáskában kiveszett tekintettel, a nagyok félig, a kisebbek egészen meztelenül. Előkerül a rongyos koldus-szotyor. Néhány darab száraz kenyeret vesz ki a családjánya belőle és úgy, ahogyan neki dobták az urak, azzal a mozdulattal hajgálja szét az Isten áldását. Felkapják, megeszik, aztán csak néhány keserű morgás és az eső csurgása zavarog.

Mire visszaérek a szerkesztőségbe már a nap is kisüt, mégis lehanggoltan ujságolom azt, hogy igenis nagy, borzalmasan nagy a nyomor. Lyukas cipőmbé pedig bement a sárlé.

Egyébként pedig nem történt semmi.

Sziámban hamar befejeződött a forradalom

A legújabb jelentések szerint a királyságban a kedélyek teljesen lecsendesültek. Sziám királya vasárnap megjelent Bangkok fővárosban, hol a lakosság nagy ovációval fogadta. Nem is gondoltak arra, hogy néhány nappal azelőtt véres összeütközések voltak az ország területén. A király előtt megjelentek a nemzeti párt vezetői és kérték, hogy ismerje el pártjuk létjogosultságát. A király ezt készségesen megtette s erre a nemzeti párt vezetői ünnepélyesen kijelentették, hogy új alkotmánytervezetük értelmében a legszivesebben ismerik el országuk alkotmányos királyának. Az uralkodó egészségi állapotára hivatkozva kijelentette, hogy szívesebben átengedné valamelyik fiának a kormányzást. Ezek után a nemzeti párt vezetői és az uralkodó teljes egyetértésben váltak el, pontot téve ezzel a forradalomra.

— Összenőtt ikreket szült egy asszony. A híres bajmóci fürdő szomszédságában, Poruba községben Balázs Zsófia fiatal cigány-asszony ikreket hozott a világra, kiknek rendes, kifejlődött felső testük a vállaknál össze van növe, három kezük van, közös alsótestükön két lábuk. Nemük meghatározhatatlan. A negyedik kar hiányzik, annak nyulványánál nőtt össze a két test. Tizenöt percig maradtak életben az ikrek. Holttestüket a pozsonyi anatómiai intézetbe küldték.

Mondja meg mindenkinek: a „Cristal” gallérjai a legfényesebbek és legszebbek!

SPORT

Állítólag banditák befolyásolták a Sharkey-Schmeling boxmecset

Az egész világon nagy szenzációt keltett Jack Sharkey s Max Schmeling boxmérkőzése és annak váratlan eredménye, amely az amerikaiak hozott pontozásos győzelmet. A legtöbb sportszakértő véleménye szerint a németnek annyira fölényes játéka volt az amerikaival szemben, hogy a mérkőzést csak a bírói részrehajlás következtében vesztette el. Ennek a mérkőzésnek most még érdekesebb epilógusa támadt. A meccs után ugyanis kitűdött egy megdöbbentően nagy szenzáció, mégpedig az, hogy a meccs bírója, valamint mind a két pontozóbíró levelet kapott a new-yorki gangszterektől, amelyben halállal fenyegették meg őket abban az esetben, ha az amerikai nem fog győzni. És amint a meccs után kiadott jelentés igazolja, Sharkeyt 1—2 arányban győztesnek nyilvánították. Sharkey a meccs befejezése után, a rendőrség védelme alatt azonnal hazasietett, míg Schmeling egy lakába ment, hogy megebédeljen. Az egész ügy persze csak most tudódott ki, annak következtében, hogy Schmeling amerikai menedzsere egy sereg híres detektívet szerződtetett a hihetetlen veszteség okainak kivizsgálására. Most persze az után nyomoznak a detektívek, hogy milyen körülmények között került a bírókhoz a gangszterek levelei. Abban az esetben, ha valami pozitívet tudnának meg erről az ügyről, Schmeling óvást emel az eredmény ellen. Az amerikai lapok természetesen naponta újabb és újabb részleteket hoznak erről az amerikai méretekhöz mérten is hallatlanul botrányos esetről.

VARSOBAN GYŐZÖTT A MAGYAR KOMBINÁLT

OSLÓ. Az északi turán levő magyar profi-kombinált tegnap Osló válogatott labdarugói ellen játszott. A magyar csapat 3:1 (1:1) arányú győzelmet aratott az oslóiak fölött.

ELKÉSZÜLT AZ OLASZ OLIMPIAI VIVÓCSAPAT

RÓMA. Az olasz olimpiai bizottság megállapította a losangelesi vívóküldöttek névsorát, amely a következő: Törben: Laudin, Marzi, Guaragna, Pignotti, Chiavacci, Pesiuc. Epében: Agostoni, Cornaggia, Minoli, Ragnó, Piccardi, Perlizzi. Kardban: Pignetti, Anselm. De Vecchi, Salafia, Merzi, Gaudini.

ÖNGYILKOS LETT EGY LELKÉSZ A KUTYÁJA ELPUSZTULÁSA MIATT

BUCURESTI. Ristici József, Nis község lelkésze öngyilkos lett. Hátrahagyott levelében öngyilkosságának okául azt hozza fel, hogy miután szeretett kutyája elpusztult, nála nélkül az ő élete sem ér semmit. A kutya hulláját a pap preparálta és az ágya alatt őrizte. Levelében az öngyilkos pap kéri a hatóságokat, hogy kutyájával együtt temessék el közös sirba.

Állig felfegyverkezett rablók garázdálkodnak a Szamosmentén

CLUJ-KOLOZSVÁR. Mindenki emlékszik még a láposi postarablásra, ahonnan a tettesek 15.000 lej értékű dohányt, 25.000 lej értékű levélbélyeget és 8600 lej értékű okmánybélyeget loptak el. A tettük elkövetése után minden elmozdított butordarabot szépen visszahelyezték, amint volt s a lopásnak tényleg nyoma sem látszott első pillanatra, csak a bélyeg és a dohány nem volt ott a helyén. A tolvajok ellen a csendőrség erélyes nyomozást indított, de nem sikerült őket elfogni. Az elmúlt napokban aztán újabb rablás történt. Kirabolták a lenkemezői malmot és a lopott gabonafélékkel megugrottak. Ez a lopás azonban már nem ment olyan simán, mint a másik, mert a zajt-

űtő tolvajokra fellármázták a környék népét, úgy, hogy azok könnyen megállapíthatták, hogy rablók fosztogatják a malmot. Sikerült megállapítani, hogy a társaság egy 16 tagból álló banditacsoport és mindejük állig fel volt fegyverkezve. Nemelyekről még pontos személyleírást is adtak a lakosok, úgy hogy a nyomozó csendőrség a mondatokból megállapíthatta a banditák látszólagos vezetőjének személyazonosságát is. Ujra megindult a csendőrségi nyomozás, amely a felsőkosályi erdőig vezetett, ahol állítólag a banditák tanyája van. Az ottani lakók kézrekerítése előreláthatóan nagyon nehéz lesz, mivel a felsőkosályi narasztok nagyon a banditákkal tartanak.

5000 lej pénzbüntetésre ítélte a tábla Hexner Bélát

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az ítélőtábla első szekciója ma Hexner Béla mérnök egész Erdélyt érdeklő államellenes izgatási perét tárgyalta. Ismeretes dolog, hogy a vádlott Hexner Béla, a tevékeny magyarpárti politikus, a népszámlálás alkalmával egy cikkében felhívta a romániai zsidóságot arra, hogy a népszámlálási ivenek magyarnak jegyezzék be magukat, mert a valálkülönbség nem lehet választófal lelki egységek között. A sorozatosan beindított izgatási perek folyamán Colfescu főújságész ebben a cikkben is államellenes izgatást vélt felfedezni és vádat emelt a cikk írója ellen. A törvényszéki főtárgyaláson Colfescu hosszú vádbeszédében a magyar népről is nyilatko-

zatot tett, amiről a helyi magyar lapok hosszú cikkekben foglalkoztak annak idején, ez viszont megint egy csomó új sajtópernek lett a bevezetője, amelyekben szintén Colfescu vitte a vádat. A törvényszék Hexnert 6 havi elzárásra ítélte. Hexner fellebbezett. A tábla mai tárgyalásán a vádlottat dr. Péterffy Jenő ügyvéd védte, de Hexner maga is hosszú és szép védőbeszédben tiltakozott az ellen, hogy ő nemzetisége bevallásával izgatást követett volna el. A tábla teljes egészében elfogadta a védelem érveit, megváltoztatta a törvényszék ítéletét és csupán 5000 lej pénzbüntetésre ítélte a vádlott Hexner Bélát. Hexner megfellebbezte ezt az ítéletet.

Hatévi súlyos börtönre ítélték el a kommunista lázítókat

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap esti számunkban már megírtuk, hogy befejezés előtt áll a hadbíróság előtti rendkívül érdekes kommunista per. A vádlottak Iancu Avram, Iancu Andrei, Varga Gyula, Baies Grigor és Katz Zoltán. A vádirat mindnyájukra kimondja, hogy kommunista lázítók, amennyiben Iancu A., Baies és Katz a nagyenyedi kaszárnyában akarták bevezetni a kommunista eszméket, kommunista sejtnek voltak tagjai. Ennek utasításai szerint a katonatisztek életbiztonsága ellen izgatták

katonatársukat. Iancu Avram és Varga Gyula tordai lakosokat pedig mint irányítók és közvetítők szerepeltek.

A hatodik hadtest bírósága ma a késő déli órákban kihirdette a szigorú ítéletet, mely szerint Iancu Avramot, Vargát és Baiest 6—6 évi börtönre és politikai jogaik tíz évi elvesztésére, míg Iancu Andreit 5 évi börtönre és tíz évi jogvesztésre, Katz Zoltánt egy évi elzárásra és politikai jogainak két évi elvesztésére ítélte el a hadbíróság.

Meggyilkoltak és kifosztottak egy gazdag kereskedő párt

BRASSÓ. Vasárnap éjszaka ismeretlen tettesek betörték Buna István zrijoni kereskedő üzletébe, ahonnan minden megfogható értéket magukkal vittek. A rablás után behatoltak a kereskedő hálszobájába, ahol több fejszezáppal és késszurással meggyilkolták a jó módú kereskedő házaspárt. A bes-

tialis rablógyilkosság nagy pánikot idézett elő a környék lakói között. A csendőrség bevezette a nyomozást és letartóztatta a kereskedő unokáját, Bálint Jánost, mert komoly gyanúok merültek fel, hogy a szörnyű cselekedetben neki is része van.

Felgyújtottak két vendéglőt

Budestiből jelenti a csendőrség: Tegnap éjjel tizenkettő és két óra között Szentmihály községben két éjjeli vendéglőt felgyújtottak. Az egyik négy helyiségből álló deszkaépület Léb Izidor Visina községbeli lakos tulajdonát képezte. A megindított vizsgálat folyamán kiderült, hogy a tüzet nem véletlen okozta, hanem szándékos boszszu műve volt. A tettest ezideig nem sikerült kézrekeríteni. A kár meghaladja a 10.000 lejt. A másik mulatóhelyiség Halabon Ernő tulajdona. Hat helyiségből álló szintén deszkaépület. A két gyújtogatás majdnem egyidőben történt, azzal a különbséggel, hogy míg az előbbinél a padló alá elhelyezett kánóctól és papirostól gyúlt meg a ház, addig ennél a zsindeletető fogott először tüzet. A kár ennél meghaladja az 50.000 lejt és annál inkább súlyosan érinti a tulajdonosokat, mert a mulatóik egyáltalában nem voltak biztosítva. A csendőrség bevezette a nyomozást a gyújtogató kézrekerítésére.

Halála előtt bevallotta bűnét a grivitei-uti gyilkos

BUCURESTI. Tegnap meghalt a vacaresti fogházban Enache Constantin, aki a Calea Grivitei az elmúlt évben meggyilkolta Sebar mészáros feleségét és fogadott leányát, Kovács Irént. Enache, aki a gyilkosságért életfogytiglani kényszermunkára ítélték, mindvégig tagadta tettét, most azonban halála előtt bevallotta a papnak, hogy három napig éhezett és az éhség vitte a bűnbe.

Viz alatt a buhusi posztógyár is

BUCURESTI. Az árvízkatasztrófáról egyre újabb jelentések érkeznek az ország minden részéről. Báltiban 300 lakos maradt hajléktalan, Iasiában 5000-en vannak fedetlenül. Viz öntötte el Târgu-Frumos, Buzău, Teleorman, Kisenew városokat is. Buhusiban a posztógyár és a vasuti állomás is víz alatt van. Pop Ioan belügyi államtitkár mindenütt bevezette a segélyakció és gyorssegélyt oszt ki a károsultaknak.

Auboin megkezdte tanácskozásait

BUCURESTI. Auboin tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Vajda miniszterelnökkel, Lugoseanu és Mironescu miniszterekkel a napirenden levő pénzügyi problémákról. Szó van arról, hogy az állami petróleum-járuelékoka kötnék le garanciaként a hitelező államok részéről nyújtandó támogatásért, illetve egyes más célokra szánt alapok átengedéséért.

PAPIRUS

Cluj—Kolozsvar, Piata Unirii 22.
Telefonszám: 885.

PAPIRUS